

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัย เรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบทของสำนักงานส่งเสริมพัฒนาชนบทจังหวัดสกลนคร ครั้งนี้ครอบคลุมสาระสำคัญต่าง ๆ คือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย การศึกษานำ วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบท
- 1.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรในปัจจัยด้านต่าง ๆ กับความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบท
- 1.3 เพื่อศึกษาตัวแปรในปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่จะพยากรณ์ความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบท

2. การศึกษานำ

ผู้วิจัยทำการศึกษานำโดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อนำเอาแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างกรอบความคิด (Conceptual Framework) สำหรับการวิจัย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือ สมาชิกร้านค้าชนบทในความรับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมพัฒนาชนบทจังหวัดสกลนคร จำนวน 10,996 คน ผู้วิจัย ได้สุ่มเพื่อหากกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

(Stratified Random Sampling) ได้สมาชิกของร้านค้าชนบท 6 ร้าน ซึ่งมีสมาชิกรวมกันได้ 443 คน แต่ผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลได้ทั้งสิ้น 384 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 86.68 ของสมาชิกร้านค้าที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งมีความใกล้เคียงกับขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane, 1973:1088) ที่กำหนดว่าจะต้องได้ประมาณ 385 คนเมื่อ ขนาดประชากร 10,000 คน ที่ความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วกำหนดตัวแปรในการวิจัยเพื่อสร้างข้อ กระทบ จากนั้นได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมถูกต้อง โดย เฉพาะความตรง (Validity) แล้วนำมาปรับปรุง และนำไปทดลองใช้ (Try - out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจริง จำนวน 30 ตัวอย่าง

ในข้อคำถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ได้นำมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของ ครอนบาช (Cronbach) แล้วจึงปรับปรุงและนำไปใช้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง พร้อมทั้งผู้ช่วยวิจัย 5 คน โดยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้ว่าราชการ- จังหวัดสกลนคร แล้วออกสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างระหว่างวันที่ 12 กรกฎาคม 2531 ถึงวันที่ 3 สิงหาคม 2531 โดยสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างได้ทั้งสิ้น 384 คน คิดเป็นร้อยละ 86.68 จากจำนวนสมาชิกของร้านค้าที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาค่าตอบตามวัตถุประสงค์ สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มหรือลด ตัวแปรเป็นขั้น ๆ (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์สารสนเทศ กระทรวงศึกษาธิการ ใช้โปรแกรม สำเร็จรูป SPSS-X

3.5 ตัวแปรที่นำมาศึกษา

แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

3.5.1 ตัวแปรอิสระ มีจำนวนทั้งสิ้น 21 ตัวแปรจากปัจจัยต่าง ๆ 3 ด้านดังนี้

- ตัวแปรในปัจจัยสถานสภาพส่วนตัวของสมาชิก 6 ตัวแปร
- ตัวแปรในปัจจัยด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารและการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในเรื่องเกี่ยวกับร้านค้าชนบท 11 ตัวแปร
- ตัวแปรในปัจจัยที่เกี่ยวกับความคิดเห็น ความเข้าใจ ในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินงานของร้านค้าชนบท 4 ตัวแปร

3.5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ความสำเร็จในการดำเนินงานของร้านค้าชนบท

4. สรุปผลการวิจัย

ในการสรุปผลการวิจัย ได้แยกสรุปเป็น 3 ตอนคือ ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในปัจจัยด้านต่าง ๆ กับการความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบท และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อหาตัวแปรที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบทดังรายละเอียดที่จะนำเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 สรุปผลลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศชาย 242 คนหรือร้อยละ 63 เพศหญิง 142 คนหรือร้อยละ 37

2. โดยเฉลี่ยแล้วกลุ่มตัวอย่างมีอายุประมาณ 37 ปี ($\bar{X} = 36.753$)

3. ในด้านการศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 207 คนหรือร้อยละ 53.9 จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา หรือเทียบเท่า รองลงมาคือจำนวน 83 คนหรือร้อยละ 21.6 จบชั้น ป.6, ป.7 หรือเทียบเท่าจำนวน 39 คน

หรือร้อยละ 10.1 จบชั้น ม.3,ม.ศ.3 หรือเทียบเท่า จำนวน 25 คนหรือร้อยละ 6.5 มีระดับการศึกษาค่าสูงกว่าชั้น ป.4 จำนวน 12 คนหรือร้อยละ 3.1 จบชั้น ม.6,ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า จำนวน 11 คนหรือร้อยละ 2.9 จบสูงกว่า ม.6,ม.ศ.5 หรือเทียบเท่าขึ้นไป และจำนวน 7 คนหรือร้อยละ 1.8 ไม่เคยได้รับการศึกษา

4. ในเรื่องรายได้ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 140 คนหรือร้อยละ 36.5 มีรายได้/ปีต่ำกว่า 5,001 บาทรองลงมาคือ 94 คนหรือร้อยละ 24.5 มีรายได้/ปีระหว่าง 5,001-9,000 บาท จำนวน 69 คนหรือร้อยละ 18.0 มีรายได้/ปีระหว่าง 9,001-12,000 บาท จำนวน 51 คน 24 คนและ 4 คนหรือร้อยละ 13.3 6.2 และ 1.0 มีรายได้/ปี 12,001-15,000 บาท 15,001-18,000 บาทและ 18,001-21,000 ความลำคืบ มีเพียง 2 คนหรือร้อยละ 0.5 ที่มีรายได้/ปีมากกว่า 21,000 บาท

5. สถานภาพในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 196 คนหรือร้อยละ 51.0 เป็นหัวหน้าครอบครัว รองลงมาคือจำนวน 95 คนหรือร้อยละ 24.7 เป็นสมาชิกในครอบครัว และจำนวน 93 คนหรือร้อยละ 24.3 เป็นแม่บ้าน

6. จำนวนสมาชิกในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง มีประมาณครอบครัวละ 6 คน ($\bar{X} = 5.654$)

7. เกี่ยวกับการได้รับคำแนะนำชี้แจง เกี่ยวกับร้านค้าชนบทก่อนที่จะสมัคร เป็นสมาชิกร้านค้าชนบทก่อนที่จะสมัคร เป็นสมาชิกร้านค้านั้น กลุ่มตัวอย่างจำนวน 249 คนหรือร้อยละ 64.9 เคยได้รับคำแนะนำชี้แจง ส่วนอีก 135 คนหรือร้อยละ 35.1 ตอบว่าไม่เคยได้รับคำแนะนำชี้แจง

ในส่วนของผู้ที่เคยได้รับคำแนะนำชี้แจง จำนวน 98 คนได้รับคำแนะนำจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รองลงมา 95 คน 30 คนและ 26 คน ได้รับคำแนะนำชี้แจงจาก เจ้าหน้าที่ รพช. เพื่อนบ้านและจาก เจ้าหน้าที่ของรัฐจากหน่วยงานอื่น ๆ ความลำคืบ

8. การได้รับคำแนะนำชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ของรัฐในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 265 คนหรือร้อยละ 69.0 เคยได้รับคำแนะนำชี้แจงส่วนอีก 119 คนหรือร้อยละ 31.0 ไม่เคยได้รับคำแนะนำชี้แจง

ในกลุ่มตัวอย่างที่เคยได้พบปะพูดคุยหรือได้รับคำแนะนำชี้แจงเกี่ยวกับร้านค้าชนบทจากเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น มีค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งของการได้พบปะพูดคุยฯ = 1.396 ครั้ง ($\bar{X} = 1.396$)

9. การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับร้านค้าชนบทจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่าง 258 คนหรือร้อยละ 67.2 ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม ส่วนอีก 126 คนหรือร้อยละ 32.8 เคยได้รับการฝึกอบรมโดยมีค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งของการได้รับการฝึกอบรม = 1.183 ครั้ง ($\bar{X} = 1.183$)

10. กลุ่มตัวอย่างเคยได้รับข่าวสารเพิ่มเติมในเรื่องเกี่ยวกับร้านค้าชนบทมากที่สุดจากก้านันผู้ใหญ่บ้าน รองลงมาคือเพื่อนบ้าน กรรมการร้านค้าชนบท เจ้าหน้าที่ รพช. วิทยุ หนังสือพิมพ์ ป้ายประกาศหรือใบปลิวของทางราชการตามลำดับ และน้อยที่สุดคือจากโทรทัศน์

11. กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็น ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงานร้านค้าชนบทได้ระดับที่แตกต่างกันไปตามแต่ละเรื่องกล่าวคือ ในเรื่อง

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับร้านค้าชนบท ได้คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 10.180 จากคะแนนเต็ม 21
- ความเข้าใจในหลักการ ได้คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 10.805 จากคะแนนเต็ม 24
- ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ ได้คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 8.578 จากคะแนนเต็ม 18
- ความเข้าใจในวิธีการดำเนินงาน ได้คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 15.661 จากคะแนนเต็ม 30

ตอนที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรใน
ปัจจัยด้านต่าง ๆ กับการความสำเร็จในการดำเนินงาน
ร้านค้าชนบท

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 2 นี้ผู้วิจัยสรุปผลการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ลักษณะคือ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในปัจจัยด้านต่าง ๆ กับการความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบท และความสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรในปัจจัยด้านต่าง ๆ ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในปัจจัยด้านต่าง ๆ กับการความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบท ปรากฏผลดังนี้

1.1 ตัวแปรในปัจจัยด้านสถานภาพส่วนตัว ที่มีความสัมพันธ์กับการความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรียงตามลำดับดังนี้ คือ รายได้ ($r = .3345$) ระดับการศึกษา ($r = .2044$) สถานภาพในครอบครัว ($r = .1340$) และเพศ ($r = .1106$) ซึ่งแสดงว่าสมาชิกร้านค้าชนบทที่มีรายได้มากขึ้น ระดับการศึกษาสูงขึ้น มีสถานภาพเป็นผู้นำในครอบครัวมากขึ้น และเป็นเพศชาย มีแนวโน้มจะทำให้ร้านค้าชนบทประสบความสำเร็จมากขึ้น

1.2 ตัวแปรในปัจจัยด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารและการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในเรื่องเกี่ยวกับร้านค้าชนบท ที่มีความสัมพันธ์กับการความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีดังนี้

- การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ($r = .3067$)
- การเข้าร่วมประชุมชี้แจงหรืออบรมเกี่ยวกับร้านค้าชนบท ($r = .1908$)
- การได้รับข่าวสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับร้านค้าชนบทจาก โทรทัศน์ ($r = .2571$) กรรมการร้านค้าชนบท ($r = .2012$) กำนันผู้ใหญ่บ้าน ($r = .1954$) เจ้าหน้าที่ รพช. ($r = .1423$) เพื่อนบ้าน ($r = .1138$) วิทยุ ($r = .1052$) และหนังสือพิมพ์ (.0357)

ซึ่งแสดงว่าถ้าสมาชิกร้านค้าชนบทมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐมากขึ้น ได้เข้าร่วมประชุมชี้แจงหรืออบรมเกี่ยวกับร้านค้าชนบทมากขึ้น และได้รับข่าวสารเพิ่มเติมจากเกี่ยวกับร้านค้าชนบทจากแหล่งสารที่กล่าวมามากขึ้นมีแนวโน้มจะทำให้ร้านค้าชนบทประสบความสำเร็จมากขึ้น

ส่วนการได้รับข่าวสารเพิ่มเติมจากแหล่งสารป้ายประกาศหรือใบปลิวของทางราชการมีความสัมพันธ์เป็นไปในทางลบ ($r = -.3128$) กับความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่า ถ้าสมาชิกไม่ได้รับข่าวสารจากแหล่งสารนี้มีแนวโน้มจะทำให้ร้านค้าชนบทประสบความสำเร็จมากขึ้น

1.3 ตัวแปรในปัจจัยที่เกี่ยวกับความคิดเห็น ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินงานของร้านค้าชนบท ที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรียงตามลำดับดังนี้

- ความเข้าใจในวิธีดำเนินงานของร้านค้าชนบท ($r = .3920$)
- ความเข้าใจในหลักการของร้านค้าชนบท ($r = .3604$)
- ความคิดเห็นเกี่ยวกับร้านค้าชนบท ($r = .2496$)
- ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของร้านค้าชนบท ($r = .2278$)

ซึ่งแสดงว่าถ้าสมาชิกร้านค้าชนบทเข้าใจในวิธีดำเนินงาน หลักการ วัตถุประสงค์ และมีความผูกพัน (Sense of belonging) กับร้านค้าชนบทมากขึ้นมีแนวโน้มจะทำให้ร้านค้าชนบทประสบความสำเร็จมากขึ้น

2. ความสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรในปัจจัยด้านต่าง ๆ

2.1 เพศกับสถานภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ $< .01$ ($r = .5339$) แสดงว่าเพศชายมีแนวโน้มจะเป็นหัวหน้าครอบครัวมากกว่าหญิง

2.2 อายุ กับสถานภาพในครอบครัวและระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $< .01$ ($r = .5460$ และ $-.3946$) แสดงว่าสมาชิกร้านค้าที่มีอายุมากมีแนวโน้มจะเป็นหัวหน้าครอบครัว แต่มีระดับการศึกษาต่ำ

2.3 การได้รับข่าวสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับร้านค้าชนบทจากแหล่งหนังสือพิมพ์กับการได้รับข่าวสารเพิ่มเติมจากวิทยุ โทรทัศน์ เจ้าหน้าที่ รพช. และป้ายประกาศหรือใบปลิวของทางราชการ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .6151$ .3316 .2893 และ $-.2898$) ซึ่งแสดงว่าถ้าสมาชิกร้านค้าชนบทได้รับข่าวสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับร้านค้าชนบทจากหนังสือพิมพ์มีแนวโน้ม จะได้รับข่าวสารจากวิทยุ โทรทัศน์และเจ้าหน้าที่ รพช. ด้วย แต่จะ ได้รับข่าวสารจากป้ายประกาศหรือใบปลิวของทางราชการน้อยลง

2.4 การได้รับข่าวสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับร้านค้าชนบทจากแหล่งวิทยุ กับการได้รับข่าวสารเพิ่มเติมจาก โทรทัศน์และป้ายประกาศหรือใบปลิวของทางราชการมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .4155$ และ $-.2863$) แสดงว่าถ้าสมาชิกร้านค้าชนบทได้รับข่าวสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับร้านค้าชนบทจากวิทยุ มีแนวโน้มจะ ได้รับข่าวสารเพิ่มเติมจาก โทรทัศน์ด้วยแต่ จะได้รับข่าวสารจากป้ายประกาศหรือใบปลิวของทางราชการน้อยลง

2.5 การได้รับข่าวสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับร้านค้าชนบทจากแหล่งป้ายประกาศหรือใบปลิวของทางราชการ กับการได้รับข่าวสารเพิ่มเติมจาก เพื่อนบ้าน กรรมการร้านค้าชนบท และเจ้าหน้าที่ รพช. มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $<.01$ ($r = .3492$, $-.3250$ และ $-.4135$) แสดงว่าถ้าสมาชิกร้านค้าชนบทได้รับข่าวสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับร้านค้าชนบทจากป้ายประกาศหรือใบปลิวของทางราชการ มีแนวโน้มจะ ได้รับข่าวสารเพิ่มเติมจาก เพื่อนบ้าน กรรมการร้านค้าชนบท และเจ้าหน้าที่ รพช. น้อยลง

2.6 การได้รับข่าวสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับร้านค้าชนบทจากแหล่งกรรมการร้านค้าชนบท กับการได้รับข่าวสารเพิ่มเติมจาก เจ้าหน้าที่ รพช. และกำนันผู้ใหญ่บ้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .3447$ และ $.2910$) แสดงว่าถ้าสมาชิกร้านค้าชนบทได้รับข่าวสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับร้านค้าชนบทจากกรรมการร้านค้า มีแนวโน้มจะ ได้รับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ รพช. และกำนันผู้ใหญ่บ้านด้วย

2.7 การได้รับข่าวสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับร้านค้าชนบทจากแหล่งกำนันผู้ใหญ่บ้านกับแหล่งเจ้าหน้าที่ รพช. มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ $<.01$ ($r = .3898$) แสดงว่าถ้าสมาชิกร้านค้าชนบทได้รับข่าวสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับร้านค้าชนบทจากกำนันผู้ใหญ่บ้านมีแนวโน้มจะได้รับข่าวสารเพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่ รพช. ด้วย

2.8 ความเข้าใจในหลักการของร้านค้าชนบท กับการได้รับข่าวสารเพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่ รพช. ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับร้านค้าชนบท และความเข้าใจในวิธีดำเนินงานของร้านค้าชนบท มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ ($r = .3163, .3379, .3163$ และ $.2816$) แสดงว่า ถ้าสมาชิกร้านค้าชนบทมีความเข้าใจในหลักการของร้านค้าชนบท มีแนวโน้มจะได้รับข่าวสารเพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่ รพช. ด้วยและจะเข้าใจในวัตถุประสงค์ของร้านค้ามีความผูกพันกับร้านค้า และเข้าใจในวิธีดำเนินงานของร้านค้าชนบทด้วย

2.9 ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของร้านค้าชนบทกับความเข้าใจในวิธีดำเนินงานและความคิดเห็นเกี่ยวกับร้านค้าชนบท มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $<.01$ ($r = .4807, .3710$) แสดงว่าถ้าสมาชิกร้านค้าชนบทเข้าใจวัตถุประสงค์ของร้านค้า มีแนวโน้มจะเข้าใจวิธีดำเนินงานและมีความผูกพันกับร้านค้าชนบทด้วย

2.10 ความเข้าใจในวิธีดำเนินงานของร้านค้าชนบทกับความความคิดเห็นเกี่ยวกับร้านค้าชนบทมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $<.01$ ($r = .4934$) แสดงว่าถ้าสมาชิกร้านค้าชนบทเข้าใจวิธีดำเนินงานของร้านค้า มีแนวโน้มจะมีความผูกพันกับร้านค้าชนบทด้วย

ตอนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบท

เมื่อนำตัวแปรต้นในปัจจุบันด้านต่าง ๆ มาวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่า มีตัวแปรต้นจำนวน 7 ตัวแปรที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาลำดับความสำคัญโดยดูจาก

ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β) พบว่าตัวแปรที่มีความสำคัญสูงสุดที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบท คือการได้รับข่าวสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับร้านค้าชนบทจากโทรทัศน์โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) = .3916 รองลงมาคือ สถานภาพในครอบครัวระดับการศึกษา ความเข้าใจในวิธีดำเนินงานของร้านค้าชนบท อายุ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ และการได้รับข่าวสารเพิ่มเติมจากป้ายประกาศหรือใบปลิวของทางราชการตามลำดับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) = .2921 .2745 .2647 .2176 .2136 และ -.2069 ตามลำดับซึ่งตัวแปรทั้ง 7 ตัวนี้สามารถร่วมกันอธิบายความสำเร็จในการดำเนินงานของร้านค้าชนบทได้ประมาณร้อยละ 59.05 ($R^2 = .5905$) ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบทในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$\hat{Z} = 0.2647 DD_3 + 0.3916B_{10} + 0.2921A_5 + 0.2136B_6 + 0.2745A_3 + 0.2176A_2 - 0.2069B_9$$

ส่วนสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบมีค่า

$$\hat{Y} = 40.3407 + 1.4011DD_3 + 13.7949B_{10} + 5.9215A_5 + 4.5548B_6 + 4.2091A_3 + 3.2779A_2 - 6.8099B_9$$

เมื่อ DD_3 แทน ความเข้าใจในวิธีดำเนินงานของร้านค้าชนบท

B_{10} แทน การได้รับข่าวสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับร้านค้าชนบทจากโทรทัศน์

A_5 แทน สถานภาพในครอบครัว

B_6 แทน การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

A_3 แทน ระดับการศึกษา

A_2 แทน อายุ

B_9 แทน การได้รับข่าวสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับร้านค้าชนบทจากป้ายประกาศหรือใบปลิวของทางราชการ

และค่าคงที่ = 40.3407

ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน = 11.7710

5 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อหาตัวแปรที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบท ปรากฏว่ามีตัวแปรในปัจจุบันด้านต่าง ๆ ได้รับการคัดเลือก เข้าในสมการพยากรณ์ 7 ตัว ซึ่งผู้วิจัยขออภิปรายผลความสำคัญดังนี้

5.1 ความเข้าใจในวิธีดำเนินงานของร้านค้าชนบท

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ความเข้าใจในวิธีดำเนินงานของร้านค้าของสมาชิกร้านค้าชนบทมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบท ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประสงค์ สันติกิจ (2527: บทคัดย่อ) ที่ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้สหกรณ์อื่นเป็นกิจกรรมที่มีวิธีดำเนินงานคล้ายกับร้านค้าชนบทไม่เจริญเท่าที่ควร เนื่องจากประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ (ซึ่งก็คือถ้าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์จะทำให้สหกรณ์เจริญขึ้น) และยังสอดคล้องกับประสบการณ์ของ นิวัติ เทพมณี (อ้างถึงใน สุจินดา คุจาวิวิช และสมพันธ์ เศษะอติก บรรณาธิการ 2531:85-86) ที่บอกว่าปัญหาของกองทุนพัฒนาหมู่บ้านข้อหนึ่งคือ ชาวบ้าน ไม่เข้าใจหลักการ และวิธีดำเนินงานกองทุนรวมทั้งการที่ประชาชนต้องมาร่วมกัน

ชเนญร์ ว. ชุมทอง (2528:16-20) ได้เสนอประสบการณ์เกี่ยวกับกองทุนชุมชนสาธารณสุขมูลฐาน ถึงตัวแปรที่ควรจะเป็นตัวชี้ขาดความสำเร็จของกองทุนข้อหนึ่งคือ การเสริมชุมชน ซึ่งหมายถึงการสร้างสำนักแก่คนในชุมชน การชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจถึงหลักการ วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินงานและประโยชน์ของกองทุน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้และยังสอดคล้องกับที่ประพันธ์ เศวคพันธ์ (2529:116-119) ซึ่งได้สรุปประเด็นที่เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของสหกรณ์ไว้ 2 กลุ่มคือ ความพร้อมของสมาชิกและความพร้อมขององค์การสหกรณ์ โดยบอกว่า ควรอย่างยิ่งที่พนักงานส่งเสริมสหกรณ์ของรัฐจะต้องอธิบายให้เกษตรกรมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับสหกรณ์เสียก่อน

นอกจากนี้ ผลการวิจัยในส่วนนี้ ยังสอดคล้องกับที่ เออเจน แอสและโทมัส ดรากเบค (Eugene Hass and Thomas Drabek 1973: 74-75) กล่าวว่า ปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งที่ทำให้กลุ่มหรือองค์กร ประสบความสำเร็จคือ สมาชิกของกลุ่มมีความเข้าใจและซาบซึ้งถึง วัตถุประสงค์และหลักการดำเนินงานอย่างแท้จริง

5.2 การได้รับข่าวสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับร้านค้าชนบทจากโทรทัศน์ / ป้ายประกาศหรือใบปลิวของทางราชการ

การได้รับข่าวสารเพิ่มเติม เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบท ในการวิจัยครั้งนี้พบว่าแหล่งสารที่มีผลมากคือโทรทัศน์ อาจเป็นเพราะโทรทัศน์สามารถให้ประสบการณ์แก่ผู้รับได้มากทำให้ผู้รับเกิดประสบการณ์อย่างกว้างขวาง เกิดความรู้ทั้งในด้านการดำรงชีวิตและอื่น ๆ โดยจะให้ข่าวสารแก่ผู้รับทั้งทางด้านประชาสัมพันธ์ทางคา และ ทำให้เกิดประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมได้ดี

บำรุง สุขพรรณ (2526: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและสภาพของกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับประชากรการศึกษานอกโรงเรียน ทั้งในเขตเมืองและชนบทพบว่าโทรทัศน์เป็นสื่อการสอนประเภทหนึ่งที่ประชาชนมีความต้องการให้ใช้เผยแพร่ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ งานวิจัยของรัตนา พุ่มไพศาล (2528: บทคัดย่อ) ก็ได้เสนอแนะให้ใช้สื่อนี้เผยแพร่ความรู้ข่าวสารต่าง ๆ แก่ประชาชนเช่นกัน

ส่วนการได้รับข่าวสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับร้านค้าชนบทจากป้ายประกาศหรือใบปลิวของทางราชการนั้นมีความสัมพันธ์เป็นลบซึ่งหมายถึงการไม่ได้รับข่าวสารเพิ่มเติมจากแหล่งสารนี้มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบท ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การรับข่าวสารจากแหล่งสารนี้มีข้อจำกัดคือ ผู้รับสารจะต้องอ่านหนังสือออก

5.3 สถานภาพในครอบครัว

จากผลการวิเคราะห์พบว่าสถานภาพในครอบครัวมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบท โดยสถานภาพที่มีผลสูงสุดคือหัวหน้าครอบครัว ซึ่งตรงกับลักษณะโดยทั่วไปของครอบครัวไทยความทัศนะของจรัญ พรหมอยู่ (2526: 77) ที่กล่าวว่า ชายเป็นใหญ่กว่าหญิง และเคารพเชื่อฟังกันตามลำดับอาวุโส และยังสอดคล้องกับที่สุมนานาคพงศ์ (2523: บทคัดย่อ) บอกว่าภาวะการเป็นผู้นำในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับ

การตัดสินใจ เข้าร่วมโครงการกองทุนยา การมีอำนาจการตัดสินใจของผู้นำ
ครอบครัวจึงน่าจะมีผลต่อการตัดสินใจสนับสนุนกิจการของร้านค้าของครอบครัว
ด้วย

5.4 การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

• การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นตัวแปรสำคัญตัวหนึ่งที่มีผล
ต่อความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบท ซึ่งสอดคล้องกับที่ ทิพวรรณ
รัตนเนตร (อ้างถึงใน สุจินดา คูจารวีมิชและสมพันธ์ เคชะอริก
บรรณาธิการ 2531: 35-36) กล่าวว่าปัจจัยที่ส่งผลให้กองทุนเคบีเอ็มนั้นคง
ปัจจัยหนึ่งคือ การหนุนเสริมจากภายนอก เช่น พี่เลี้ยงที่เป็นเจ้าหน้าที่ที่
เข้าไปอย่างทันการฉวีเคราะห้ปัญหา ได้ถูกต้อง ช่วยแก้ไขปัญหาก็ได้ถูกต้องมีการ
จัดระบบกระบวนการ เสริมการรับรู้ เป็นระยะและมีการเสริมความกำลังใจ เช่น
เดียวกับที่คณะผู้ร่วมอภิปรายเรื่อง "ทัศนะชาวบ้านต่อกองทุนหมู่บ้าน" (อ้างถึง
ในเล่มเดียวกัน 2531 : 69-70) ที่สรุปไว้ว่า การฟื้นฟูความรู้ และ
การติดตามผลของเจ้าหน้าที่ในการให้ความรู้ ให้กำลังใจ และช่วยแก้ปัญหา
ต่าง ๆ ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกับชาวบ้านเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้กองทุนประสบผล
สำเร็จ

ข้ออภิปรายถกเถียงเรื่อง กองทุนหมู่บ้าน (สถาบันพัฒนา
ชนบท 2531: 12-13) ได้เสนอเงื่อนไขที่จะทำให้กองทุนหมู่บ้านให้ประสบผล
สำเร็จไว้ว่า ประกอบด้วยการมีผู้นำที่เสียสละ การได้รับการสนับสนุน
ช่วยเหลือจากองค์กรพัฒนา ซึ่งมีแนวคิด ประสบการณ์และข่าวสารที่จะ
แลกเปลี่ยนกับชาวบ้านได้และการยอมรับในกิจกรรมกองทุนของชาวบ้าน

ชเนษฐ์ ว. ชุมทอง (2528: 16-20) เป็นผู้ที่ได้เสนอ
ว่า ความสนใจ ดูแล เอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่รัฐในพื้นที่ เป็นตัวแปรอีกตัวหนึ่ง
ที่ชี้ขาดความสำเร็จของกองทุนชุมชนสาธารณสุขมูลฐาน ซึ่งสอดคล้องกับที่นิติติ
เทพมณี (อ้างถึงใน สุจินดา คูจารวีมิชและสมพันธ์ เคชะอริก บรรณาธิการ
2531: 85-86) ซึ่งเสนอประสบการณ์ไว้ว่า การดูแลเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่
ของรัฐ มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนที่ร้อยละเก้า เพราะชาวบ้านต้องการความรู้
และประสบการณ์จากเจ้าหน้าที่ของรัฐมาก

5.5 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษาของสมาชิก เป็นตัวแปรอีกตัวหนึ่งที่มีผลต่อ
ความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบท ผลการวิจัยครั้งนี้ในตัวแปรนี้

สอดคล้องกับที่กรมการพัฒนาชุมชน (2519: 60-90) ได้สรุปรายงานการวิจัยโครงการสารภี ตำบลข้าวม่วง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าลักษณะข้อหนึ่งของสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการคือ ผู้ที่มีการศึกษาสูง เข้าร่วมในโครงการมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาค่ำๆ เช่นเดียวกับที่คอฟแมน (Kaufman อ้างถึงใน กรรณิกา สมิตี 2524: 14) ที่กล่าวว่า การศึกษามีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชน เมื่อระดับการศึกษามีผลต่อการเข้าร่วมโครงการแล้วย่อมจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของโครงการในโอกาสต่อไปด้วย

นอกจากนี้ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับที่ลอร์จ (Lorge อ้างถึงในรังสรรค์ ทิมพันธ์วงศ์ 2527: 5) และกองทัพบกสหรัฐ (Alpha อ้างถึงในเล่มเดียวกัน : 6) ซึ่งพบว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงกว่าและอยู่ในโรงเรียนนานกว่าจะมีความสามารถสะสมการ เรียนรู้มากกว่า เมื่อเป็นดังนี้จึงแสดงว่า สมาชิกร้านค้าจึงบริหารจัดการร้านค้าตามระดับการศึกษาและการเรียนรู้ของคนซึ่งจะมีผลทำให้ร้านค้าประสบความสำเร็จหรือไม่สำเร็จในโอกาสต่อไป

5.6 อายุ

จากการวิเคราะห์ ผลปรากฏว่า อายุของสมาชิกร้านค้าเป็นตัวแปรที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของร้านค้าชนบท โดยสมาชิกมีอายุเฉลี่ยประมาณ 37 ปี ($\bar{X} = 36.753$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรมการพัฒนาชุมชน (2519:66) ที่พบว่า ประชาชนที่มีอายุสูง มีแนวโน้มเข้ามามีส่วนร่วมมากกว่าประชาชนที่มีอายุน้อย และสอดคล้องกับการศึกษาของ

สุมนา นาคพงศ์ (2524: บทคัดย่อ) ที่พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจ เข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมในโครงการกองทุนยา ซึ่งการตัดสินใจ เข้าร่วมหรือไม่นี้ย่อมจะส่งผลสืบเนื่อง ไปถึงการสนับสนุนกิจกรรมของโครงการในโอกาสต่อไปด้วยเช่นกัน

อนึ่งในการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่ามีตัวแปรที่น่าสนใจบางตัวซึ่งน่าจะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบท แต่กลับไม่ถูกเลือกให้เข้าอยู่ในสมการพยากรณ์ เช่น การได้รับข่าวสารเพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่รพช., การอบรม/ชี้แจงก่อนสมัคร เป็นสมาชิกร้านค้า เป็นต้น ที่เป็นดังนี้ อาจเนื่องมาจาก ตัวแปรเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตัวอื่นที่ถูกเลือกไว้ในสมการแล้วก็ได้

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะสำหรับโครงการจัดตั้งร้านค้าชนบท

6.1.1 ในการดำเนินการจัดตั้งร้านค้าชนบทนั้น เจ้าหน้าที่ไม่ควรรีบร้อนสนับสนุนให้มีการจัดตั้ง โดยไม่พิจารณาถึงความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของประชาชน และในการริเริ่มจัดตั้งควร ได้รับการเห็นชอบและยอมรับจากคนส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน เพราะจะทำให้ได้รับความร่วมมือ ร่วมใจในการที่จะผลักดันให้ร้านค้าชนบทประสบความสำเร็จในการดำเนินงานมากขึ้น

6.1.2 ไม่ควรจัดตั้งร้านค้าชนบทโดยมุ่งหวังเพียงขยายปริมาณร้านค้าออกไปเท่านั้น แต่ควรพิจารณาถึงศักยภาพในการนิเทศติดตามผลของสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัดด้วย เพราะในความเป็นจริงแล้วประชาชนต้องการคำแนะนำ ปรัชญาจากเจ้าหน้าที่เป็นอย่างดี

6.1.3 เจ้าหน้าที่รัฐไม่ควรคิดว่ากิจกรรมร้านค้าชนบทเป็นกิจกรรมของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง เพราะแท้จริงแล้วร้านค้าชนบทเป็นของประชาชน ที่ทุกหน่วยงานร่วมกับประชาชนจะต้องประสานร่วมมือกันสนับสนุนให้กิจกรรมประสบความสำเร็จ

6.1.4 ในการพัฒนาให้ร้านค้าประสบผลสำเร็จในการดำเนินกิจการ เจ้าหน้าที่ควรสร้าง เข้าใจในวิธีดำเนินงานของร้านค้าชนบทแก่สมาชิกร้านค้า ควรหมั่นนิเทศ ติดตามผล และให้คำแนะนำเกี่ยวกับร้านค้าชนบทแก่สมาชิก อีกทั้งควรให้ข่าวสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับร้านค้าชนบทให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ข่าวสารผ่านสื่อโทรทัศน์

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณมักจะมีจุดอ่อนในการเลือกกลุ่มตัวแปรต้น ในทางทฤษฎีได้แนะนำว่าควรเลือกกลุ่มตัวแปรต้นที่มีค่าสหสัมพันธ์ภายในต่ำ เพื่อป้องกันการเกิดมลพิษคอลลีเนียริตี้ (Multicollinearity) คือปัญหาตัวแปรต้นมีความสัมพันธ์ระหว่างกันสูงซึ่งมีผลทำให้ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard error) สูงอันจะส่งผลถึงการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติค่าเอฟ (F - test) ก่อให้เกิดความลำบากในการอธิบายความแปรปรวน หรือการกระจายของตัวแปรตามแต่ในทางปฏิบัติมักจะไม่สามารถทำได้ ได้มีผู้เสนอให้ดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) (Kerlinger and Pedhazur 1973: 441,443) กลุ่มตัวแปรต้นก่อนที่จะนำมาวิเคราะห์

การลดหย่อนให้คุณ ทั้งนี้การวิเคราะห์องค์ประกอบจะช่วยลดตัวแปรต้นให้เหลือน้อยลงด้วย

6.2.2 ในการวิจัยครั้งนี้สามารถอธิบายความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบท ร้อยละ 59.05 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 40.95 เป็นอิทธิพลของตัวแปรอื่น ผู้สนใจศึกษาความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบทอาจดำเนินการวิจัยโดยใช้ชุดตัวแปรอื่น ๆ เพื่อให้สามารถอธิบายความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบทได้มากยิ่งขึ้น

6.2.3 ผลการวิจัยครั้งนี้ให้คำตอบได้แค่เพียงว่าตัวแปรอะไรบ้างที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานร้านค้าชนบท แต่ไม่สามารถตอบได้ว่าจะมีวิธีการจัดการทำให้เกิดตัวแปรต่าง ๆ ที่อยู่ในสมการได้อย่างไรจึงจะได้ผลและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ จึงควรดำเนินการวิจัยว่าน่าจะมีวิธีการจัดการทำตัวแปรเหล่านั้นได้อย่างไร